

NEDERLANDS / LANDS TAAL

BETER ENGELS OF BETER NEDERLANDS ?

Onder deze titel werd op 13 maart in de Jan Fabre-aula van de Universiteit Antwerpen een symposium gehouden. Het handelt vooral over het probleem van het al maar toenemend Engels aan onze Vlaamse universiteiten, in navolging van de ergerlijke toestanden aan de Nederlandse universiteiten.

Het onderliggend basisprobleem is dat Nederlanders en Vlamingen geen taal-
fierheid bezitten. De schrijver Willem Frederik Hermans poneerde ooit dat er
geen volk ter wereld meer zijn taal haat dan de Nederlanders (en Vlamingen).
In de Nederlandse grondwet wordt er geen enkele bescherming voorzien voor
het Nederlands. De regering Balkenende had in haar regeringsakkoord gesteld
dat er een wetsontwerp zou worden ingediend om het Nederlands in de
grondwet vast te leggen als officiële taal van Nederland. Door de val van deze
regering komt daar dus niets van. En in een volgende regering zal mogelijk ook
de partij D66 zitten, die hiervan een erge tegenstander is. In Vlaanderen is de
toestand anders door de taalwetten, maar in de praktijk worden die niet altijd
toegepast.

Met afgunst kijken de taalverdedigers in de Nederlanden naar Frankrijk waar
de wet-Toubon geldt. Deze wet is sinds 1994 van kracht. Ze bepaalt het ge-
bruik van het Frans in het openbaar leven in Frankrijk. Enkele voorbeelden: in
alle overheidsorganen is het verboden woorden uit vreemde talen te gebrui-
ken in de teksten. Reclamevoering en adverteren van producten moet in het
Frans (art 4). Voor privépersonen die subsidies ontvangen geldt dat hun publi-
caties die in een vreemde taal geschreven zijn, tenminste een samenvatting in
het Frans moeten bevatten (art 7). Deze artikels van de Toubon-wet werden in
de laatste Nieuwsbrief Taalverdediging behandeld (www.taalverdediging.nl).
Dus in Frankrijk is er geen gevaar voor het verengelsen van het universitair on-
derwijs. We hopen dat het symposium ook de vergelijking maakt tussen de
Vlaamse en de Waalse universiteiten wat verengelsing betreft.

In een volgend nummer schrijven we meer over de inhoud van het symposi-
um, waarbij meer in het bijzonder zal behandeld worden in hoeverre het Ne-
derlands beschermd is in de Vlaamse universiteiten.

JAARGANG 20 -
NUMMER 3 - MAART
2010

maandelijkse uitgave
niet in juli

P 209916

verantwoordelijke
uitgever
Mieke Delanghe
Bisdomkaai 11
9000 Gent

telefoon :
09/225.16.00

e-post :
mieke.delanghe@vwb.org
mlandstaal@vwb.org

NIEUWE ACTIES IN DIT NUMMER

PROVINCIALE HOGE- SCHOOL LIMBURG	2
KON. MAATSCHAPPIJ SINT-HUBERTUS	2
ALL DAY LONG	3
NMBS HOLDING	3
MAAR OOK NOG	4

ANT-WOORDEN EN DADEN

GEOX	4
ERFGOEDDAG	5
DAVIDSFONDS	5
OMBUDSVROUW STAD GENT	6

PROVINCIALE HOGESCHOOL LIMBURG

De Provinciale Hogeschool van Limburg PHL vindt het Nederlands geen wereldtaal meer en gebruikt voortaan overvloedig overbodig Engels.

In hun webstek staat al naast hun naam "University College", er is een volledig Engelstalig tabblad. Zelf zeggen ze dat hun school zes departementen kent: het dpt. PHL-Bio, het dpt. PHL-Healthcare, het dpt. PHL-Business, het dpt. PHL-Arts and Architecture, het dpt. HL-Education en het dpt. PHL-Music.

Kortom, enig fanatiek belijden van het Engels is hen zeker niet vreemd, zij zelf vinden zich up to date bij het gebruik van de "wereldtaal" Engels.

Maar het kan nog gekker: op de gebouwen werden de Engelstalige benamingen aangebracht. De Marnixring van Hasselt legde hiertegen klacht neer. De Vaste Commissie voor Taaltoezicht achtte de klacht ontvankelijk en gegrond en veroordeelde de PHL in een advies.

U kunt dit advies (want meer kan niet) kracht geven door ook uw ongenoegen over dit snobistisch gedoe te uiten. Eigenlijk zijn deze Engelse benamingen gewoon bedrog. Niet de VCT zou geïnformeerd moeten worden, maar de Economische inspectie. Want in tegenstelling met wat de Engelse borden suggereren, worden de lessen er hoofdzakelijk in het Nederlands gegeven. Tenslotte zit in de hele kwestie een groot deel zelfbedrog: de mensen van het PHL lopen rond met het idee dat ze wereldburgers zijn, enkel omdat er nu wat Engelstalige

plakkaten aan hun gebouwen hangen.
Help deze mensen uit hun provincialistisch denken.

SCHRIJVEN \

F. Smeets
voorzitter Raad van Bestuur
Provinciale Hogeschool Limburg
Elfde Liniestraat 24
3500 HASSELT

BELLEN \

011/23.88.88

FAXEN \

011/23.88.89

WEBSTEK \

www.phl.be

STRALEN \

phl@phl.be

KONINKLIJKE MAATSCHAPPIJ SINT-HUBERTUS

Wie in dit land een rashond wil aankopen of inschrijven in het stamboek komt altijd terecht bij deze maatschappij: zij is de enige internationaal erkende stamboekverstrekker.

Blijkbaar zijn honden uitsluitend Franstalig. Want een geïnteresseerde medewerker uit Dilbeek kreeg alleen een Franstalig antwoord met eentalig Frans briefhoofd op het formele briefpapier – op zijn verzoek tot informatie over aankoop van een Groenendaler. In het Nederlands telefoneren met de president van de Koninklijke Unie van Belgische Herdersclubs is eveneens onmogelijk. Laat ons alvast beginnen met Sint-Hubertus aan te pakken over deze "Herren"- mentaliteit.

SCHRIJVEN \

Koninklijke Maatschappij Sint-Hubertus
Algemeen Directeur
Albert Giraudlaan 98
1030 SCHAARBEEK

BELLEN \

02/245.48.40

FAXEN \

02/245.87.90

WEBSTEK \

www.kmsh.be

STRALEN \

info@kmsh.be

ALL DAY LONG

Op 9 oktober 2009 werd het startschot gegeven voor een gloednieuwe campagne om ons aan te zetten tot het eten van meer fruit en groeten. We kondigden het al aan in ons nummer van augustus 2009, omdat de actie een Engelse naam zou krijgen : "All Day Long". We riepen toen ook op om te schrijven naar de VLAM, de Vlaamse Dienst voor Agro-Marketing, omdat dat één van de organisatoren van de campagne is. We kregen echter geen antwoord.

Nu de actie loopt, met Kim Gevaert als ambassadrice, en vooral gericht naar scholen en sportclubs, doen we een tweede poging.

SCHRIJVEN ↘

All Day Long Team
K'X Creations

Ambachtsweg 8
3890 GINGELOM

BELLEN ↘

011/480.770

FAXEN ↘

011/480.779

STRALEN ↘

katrien@kxcreations.be

NMBS HOLDING

Een Vlaming uit Mortsel, die vroeger bij de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen heeft gewerkt, maar nu gepensioneerd is, krijgt zijn pensioen gestort door de NMBS Holding. Op het rekeninguittrek van zijn KBC rekening verschijnt het adres van deze holding in eentalig Frans. Nu is sinds 2006 het pensioenfonds van de NMBS overgenomen door de Belgische Staat. Eenvoudigheidshalve protesteren we bij de NMBS Holding omdat deze toch de eerste verantwoordelijke blijft voor deze onaanvaardbare toestand.

SCHRIJVEN ↘

NMBS Holding
Directeur Personeelszaken - Afdeling Pensioenen
Frankrijkstraat 85
1060 SINT-GILLIS

WEBSTEK ↘

www.b-rail.be

MAAR OOK NOG

FIRE TROLLEY

Eind februari 2010 heeft Minister Turtelboom, Binnenlandse Zaken, het nieuwe Nationaal Brandpreventieplan voorgesteld. Met dit plan wil men het aantal woningbranden terugdringen. Er is tevens een nieuwe

functie voorgesteld : brandpreventieadviseur : zij geven mensen tips om je woning te beveiligen tegen brand. Binnenkort start de opleiding van deze adviseurs en krijgen ze een didactische koffer op wieltjes mee : een "Fire Trolley". De adviseur neemt die mee op huisbezoek, infoavonden of opendeurdagen. In de Fire Trolley zitten o.a. een branddeken, rookmelders, een stuk brandwerende deur,

brandblusapparaat en ander didactisch materiaal waarmee de adviseur meteen een aantal praktische zaken kan tonen. Maar kon dat ding geen Nederlandse naam krijgen ?

SCHRIJVEN ↘

Kabinet van de Minister
van Binnenlandse Zaken
Wetstraat 2
1000 BRUSSEL

BELLEN ↘

02/504.85.13

FAXEN ↘

02/504.85.00

STRALEN ↘

min.annemie.turtelboom@ibz.fgov.be

AMBASSADEUR USA

Howard Gutman, de ambassadeur in België van de Verenigde Staten, is van plan alle gemeenten van ons land te bezoeken. Hij heeft al een deel van dit plan verwezenlijkt : hij is in de haven van Zeebrugge geweest, in Geraardsbergen heeft hij de Krakelingenworp en de Tonnekensbrand bijgewoond en in Aalst het Carnaval, hij heeft Gent bezocht, Brugge en Namen, enzovoorts. Maar overal waar die man komt, ontvangen de burgemeesters hem in het Engels. Gutman is nochtans bezig met lessen Nederlands en Frans, voor zover hij daar tijd voor vindt, maar als het van ons Vlamingen afhangt, krijgt hij niet de kans om zijn kennis in praktijk te brengen. En dat is een algemeen probleem : wij zijn zo toeschietelijk om anderstaligen zoveel mogelijk in hun taal te woord te staan, dat wij ze de kans niet geven om onze taal te leren.

PROEFSCHRIFTEN

ANTWOORDEN EN DADEN

GEOX

In het februari-nummer deden we ons beklag over de boekjes die in Geoxwinkels te vinden zijn. Vele talen, maar geen Nederlands. Het antwoord van Geox :

In "Alfabet", een driemaandelijks magazine van de Universiteit Antwerpen, vonden we de een lijst met gepromoveerden, met de titels van hun proefschriften. Van de 34 gepromoveerden schreven er 29 in het Engels, 1 in het Frans en 1 in het Italiaans. Drie proefschriften waren in het Nederlands. Eén van een doctor in de geschiedenis, één van een doctor in de onderwijskunde en één van een doctor in de rechten.

Aan andere universiteiten zal het wel niet anders zijn. Navraag bij een student bio-ingenieurswetenschappen aan de Universiteit Gent leerde ons dat de thesissen voor het behalen van de mastergraad normaal gezien in het Nederlands zijn, hoewel daarvoor een afwijking kan worden gevraagd. De doctoraatsproefschriften zijn vrijwel altijd in het Engels.

BATIBOUW

Klevers met "I ♥" zijn al vele jaren bekend. Zowat elke sport, elke gemeente, elk hondenras enzovoorts, moest een dergelijke klever hebben. Die werden dan bij voorkeur achteraan op auto's geplakt .

Batibouw inspireert zich dit jaar op dergelijke klevers, met de slagzin die in alle kranten- en tijdschriftenreclames verschijnt, om van de affiches langs de wegen nog maar te zwijgen. In plaats van het hartje hebben ze een schildpadje gebruikt, dus nu staat er "I (schildpadje) my home".

Hoe je dat moet lezen is niet meteen duidelijk. Of dit nu zo origineel en zo sprekend is, weten we ook niet.

BATIBOUW 2010

© 2010 de Batibouw

Beste,

Wij danken U voor de interesse in het merk Geox.

Tevens kunnen wij U herbevestigen, dat wij reeds geruime tijd aandringen naar de belangrijkheid van uw onderstaande opmerking, om het bijgevoegde Geox-instructieboekje, te voorzien van een Nederlandstalige

toelage.

Top top heden (sic) hebben wij dit niet kunnen bekomen, maar wij zullen zeker niet nalaten om hier alsnog blijven op aan te dringen.

Samen met U hopen wij op een spoedige afhandeling.

Alvast bedankt en met vriendelijke groeten,

Aldrik Peeters

ERFGOEDDAG

In januari meldden we dat de komende erfgoeddag het thema "Fake?" krijgt.

Geachte heer,

Hartelijk dank voor uw brief de 30 januari. We vinden het een goede zaak dat u reageert, zo toont u dat u Erfgoeddag een warm hart toedraagt, iets wat ons veel plezier doet.

FAKE? zal, net als het voorbije thema Uit vriendschap!? vragen stellen. Vragen naar 'authenticiteit' en het 'hoe' en 'waarom' achter alle constructies en retoriek. Hele-, halve- en echte (on)waarheden zullen daarbij (eindelijk) naar boven gespit worden, en het publiek krijgt hopelijk ook inzicht in de interne keuken van vervalsers en leugenaars, beoefenaars van propaganda, zwendelaars, enzovoort. Twijfel lijkt ons daarbij de sleutel tot het succes (verhaal), net zoals bij het optreden van een goochelaar, die twijfel zaait bij de toeschouwers. Is het echt? Hoe doet hij het?

Het lijkt ons dat de erfgoedwerkers daarbij een cruciale rol kunnen spelen. Net door hun professionele vaardigheden, ervaring en kennis kunnen ze allerhande constructies doorprikken. Het vraagteken in de titel van deze tiende editie van Erfgoeddag is met andere woorden van groot belang. Het is dus niet enkel leugen en bedrog –negatieve aspecten dus- wat de klok slaat. Ook 'echte', 'doorleefde' zaken kunnen belicht worden. Maar u weet dat in geschiedschrijving en de representatie van 'de' geschiedenis in expo's en re-enactments enz. dikwijls een verhaal anders klinkt, afhankelijk uit welke mond het komt. FAKE? kan dus ook gaan over perceptie en interpretatie. En dat hoeft niet per definitie een negatieve invulling te krijgen, wel integendeel.

We hebben met de Stuurgroep van Erfgoeddag even getwijfeld over de keuze voor het woord fake. Een aan-

tal redenen hebben ons echter doen kiezen voor dit woord: 1) het is wel degelijk een Nederlands woord, zo blijkt uit zowel de Woordenlijst van de Nederlandse Taal (het bekende groene boekje) en de Van Dale; 2) het bekt goed en krachtig – in de overvloed aan communicatie anno 2009 en 2010 geen overbodige luxe en in elke communicatiecampagne goud waard en 3) het heeft een polemiserende connotatie, dat begrippen als 'nep', 'vals' of 'onecht' niet hebben. U kunt ook een zeer verhelderende tekst nalezen over de etymologische achtergrond van het woord FAKE. Dat is veel minder Engels (en veel meer Nederlands) dan u vermoedt! U vindt de tekst op onze website (www.erfgoeddag.be), alsook in het faro nummer van september 2009 – u vindt een exemplaar in deze enveloppe.

Dank en tot wederhoors,

Met vriendelijke groeten

Roel Daenen

Coördinator Erfgoeddag

DAVIDSFONDS

In het vorige nummer signaleerden we de twee- en dertalige overschrijvingsformulieren die ook Vlaamse verenigingen aan hun leden toesturen. Eén der stuurgroepleden protesteerde bij het Davidsfonds tegen een dergelijk formulier, en kreeg het volgende antwoord:

Geachte heer,

Schaamte kleurde mijn wangen rood, toen u ons meldde dat wij tweetalige overschrijvingsopdrachten (van KBC) hadden. Dit kan inderdaad niet. Zeker niet van een vereniging die aandacht voor onze taal hoog in zijn vaandel plaatst en o.a. in de Vlaamse Rand heel wat activiteiten ontplooit om het Nederlandstalige karakter van die regio te versterken. Onze oprechte verontschuldiging.

Wij hebben onze collega's van de boekhoudkundige dienst gevraagd om nieuwe facturen te laten drukken bij KBC. Op die manier is het probleem opgelost. Hopelijk zal men in de toekomst iets zorgvuldiger toekijken zodat dit niet meer kan gebeuren.

Met vriendelijke groet,

Jan Vaes

directiemedewerker Leden en Activiteiten

VLAAMSE VOLKSBEWEGING

OMBUDSVROUW STAD GENT

Betreft : uw protest tegen Engelstalige bijlage jaarverslag Ombudsvrouw

Geachte heer,

Allereerst oprechte dank voor uw opmerking die ik zonder meer in mijn jaarverslag zal registreren. We zijn het in grote lijnen zelfs eens. Je kan uiteraard de Vlaamse (Gentse) belastingbetaler niet laten betalen voor een boek van een ombudsvrouw die niet in hun taal is geschreven.

Aangezien ik me als ombudsvrouw zeer bewust ben van de taalwetgeving en het zuinigheidsbeginsel heb ik me natuurlijk dezelfde bedenkingen gemaakt vooraleer een Engelstalige bijlage te publiceren in mijn jaarverslag, dat ik ook altijd graag in een correct en leesbaar Nederlands tracht te schrijven en waarvoor ik ook jaarlijks, veelal van de oppositie, felicitaties ontvang.

Waarom dan toch een Engelstalige bijlage ?

Allereerst dit : deze studie paste in een internationaal congres voor ombudslui waar de voertaal Engels was. Op een internationaal congres, ook al wordt dit in Gent georganiseerd, is het immers aangewezen dat er een taal wordt gebruikt die voor alle ingeschrevenen verstaanbaar is. Nederlands behoort –overigens tot mijn spijt- niet tot die talen die internationaal worden gesproken.

Deze tekst werd door prof. Kristof Steyvers enkel in het Engels opgesteld in het kader van het Internationale congres dat goedgekeurd werd door de gemeenteraad. Aan alle gemeenteraadsleden werd bij de voorlegging van het jaarverslag dan ook door mij een Nederlandstalige samenvatting bezorgd maar ze kregen ook de volledige versie in het Engels zoals die op het congres werd weergegeven.

De studie en het hele boek zijn inderdaad in het Engels geschreven en zijn geen ambtelijke documenten maar het verslag van een internationaal congres waarvoor de ingeschreven ombudsmannen ook zelf het inschrijvingsgeld hebben betaald (waarin een bijdrage voor de publicatie en de sprekers). Dit is dus geen studie die ge-

maakt is op kosten van de Gentenaars. Ook de meeste kosten van het congres werden gedragen door de congresgangers zelf. Bij de deelnemers was er inderdaad ook de Vlaamse ombudsman die echter geen bijdrage moest betalen omdat hij één van de sprekers was.

Het stadhuis werd ter beschikking gesteld om de congresgangers in te ontvangen maar dit lijkt mij te kederen in een vorm van gastvrijheid tegenover de ombudslui die vanuit alle continenten naar Gent waren gekomen en waardoor de Stad en de Gentenaars zich ook internationaal hebben kunnen profileren.

Uw opmerking dat het boek 'Impact of Ombudsmen' op kosten van de Vlaamse belastingbetaler is gemaakt is op zijn minst onzorgvuldig te noemen en strookt niet met de werkelijkheid. Alle inkomsten en uitgaven van dit congres en het boek werden tot op de euro gedetailleerd. Zo kan ik u meedelen dat de ontvangsten van de buitenlandse deelnemers precies 24.693, euro bedroeg en dat de kosten van het maken en publiceren van het boek 6.209,00 euro bedroegen.

Ik ga ervan uit dat, mocht u uw verhaal al elders bekend hebben gemaakt, u ook niet te beroerd zult zijn om dit recht te zetten? Waarvoor dank.

Uw opmerking dat 'mijn samenwerkingscontracten duidelijk moeten gedetailleerd worden' is overbodig aangezien ik als ombudsvrouw de taalwetgeving moet volgen. Mijn standpunt is dat die regelgeving in dit specifieke geval niet opging. Wat niet belette dat ik wel degelijk een Nederlandse verkorte versie heb voorgelegd aan de gemeenteraadsleden en dat ik mij altijd blij inzetten om de Nederlandse taal zorgvuldig en met veel liefde te gebruiken. Die Engelstalige, wetenschappelijke studie doet daar mijn inziens geen afbreuk aan.

Mocht u mij de tekst kunnen bezorgen van de publicatie hierover, dan zou ik dit zeer waarderen.

Altijd welkom in Gent.

Met vriendelijke groeten

Rita Passemiers

ombudsvrouw Stad Gent

